

Collectief excelleren in duurzaamheid Jur rapport van de Mans Lejeune Award 2024

Den Haag, 31 oktober 2024 - Tijdens het 60-jarig jubileumcongres van Lejeune Association Management werd de winnaar van de Mans Lejeune Award 2024 bekendgemaakt. Deze award richt zich op branche- en beroepsorganisaties die een bijzondere bijdrage hebben geleverd aan verduurzaming en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Dit jaar waren er 17 genomineerde organisaties, waarvan de Koninklijke CBM, branchevereniging voor de meubel- en interieurbouwindustrie, als winnaar werd gekozen. Andere finalisten waren de Coöperatie OpenWaste en de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD). De Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC) kreeg een bijzondere vermelding.

Visie en doelstelling van de Mans Lejeune Award

De award, ingesteld in 2014, heeft als doel collectieve samenwerking op sectorniveau te belonen en te stimuleren. In 2024 lag de nadruk op duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen, met criteria zoals visie en strategie, betrokkenheid en communicatie, samenwerking, en impact. De jury lette niet alleen op de prestaties binnen de vier hoofdcriteria, maar beoordeelde ook aspecten zoals transparantie, doelgerichtheid, innovatie, creativiteit, en draagvlak. De samenhang tussen visie, communicatie, samenwerking en impact bleek essentieel voor het succes van de initiatieven. De jury wilde hiermee koplopers in verduurzaming aanmoedigen en inspireren om hun kennis te delen voor verdere verduurzaming binnen sectoren.

Leerpunten van de jury

De jury constateerde een aantal belangrijke leerpunten uit de nominaties:

- **Visie en strategie:** Veel organisaties scoorden goed op dit gebied, maar de uitvoering bleef soms achter bij de ambities. Het is essentieel dat visie wordt ondersteund door meetbare resultaten om echt impact te maken.
- **Communicatie:** Het vermogen om de achterban effectief te mobiliseren en de boodschap helder over te brengen, was bepalend voor het draagvlak en de uitvoering van duurzame initiatieven.
- **Samenwerking:** Samenwerking binnen de sector en met externe partners bleek een cruciale factor voor succes. Organisaties die samenwerking boven individuele belangen stelden, realiseerden de grootste impact. De organisatievorm (vereniging, stichting, coöperatie) is medebepalend voor de doelgerichtheid en het resultaat.
- **Meetbare impact:** Het gebruik van data om duurzaamheidsprestaties te meten was een belangrijke succesfactor. Organisaties die duidelijke standaarden en meetmethoden hanteerden, konden beter sturen op resultaten.

Winnaar: Koninklijke CBM

De Koninklijke CBM, vertegenwoordiger van de meubel- en interieurbouwindustrie, won de award dankzij hun sterke inzet voor de transitie naar een circulaire economie. CBM zette in 2018 samen met matrasfabrikanten en recyclebedrijven de stichting 'Matras Recycling Nederland' op, wat inmiddels leidde tot een recyclegraad van matrassen van 50%. De stichting werd in 2022 'algemeen verbindend' verklaard door het ministerie van I&W. Ook initieerde CBM 'WoodLoop', een project om houtresten uit de meubelproductie bij MKB-bedrijven te hergebruiken. De portal en het logistieke systeem dat deze initiatieven ondersteunt is overdraagbaar naar andere materiaalstromen, branches en landen.

- **Jurycommentaar (Michel Scholte):** "Koninklijke CBM laat zien hoe samenwerking in de sector enorme meerwaarde kan opleveren die zonder hun inzet niet zou zijn bereikt. Hun initiatieven zijn schaalbaar en inspireren andere sectoren om ook duurzaamheid centraal te stellen. Door het ondersteunen van koplopers en het verkrijgen van de UPV-status heeft de vereniging het speelveld voor matrasrecycling veranderd en is de uitdaging voor collectieve verduurzaming doorbroken."

Finalist: Coöperatie OpenWaste

OpenWaste, een samenwerking van 12 afvalinzamelaars, richt zich op emissievrije stadslogistiek voor bedrijfsafvalinzameling. Hun doel is om tegen 2025 in 40 steden emissievrije inzameling te realiseren, wat resulteert in minder verkeersoverlast en lagere uitstoot in binnensteden. Dat doet de coöperatie door per stad of gemeente namens alle 14 aangesloten inzamelaars nog maar met één wagen het bedrijfsafval bij MKB-bedrijven in de binnensteden op te halen. Dat vereist behalve onderling vertrouwen tussen de deelnemers ook het gebruik van slimme ICT. OpenWaste heeft op haar website een resultaatmeter die de geraamde besparingen bijhoudt op het gebied van CO₂, NO_x en fijnstof.

- **Jurycommentaar (Bart Lombaerts):** “OpenWaste heeft een duidelijke en doelgerichte strategie met transparante communicatie en bijpassende structuur, wat zorgt voor breed draagvlak onder gemeenten, ondernemers en burgers. Hun initiatief is een perfect voorbeeld van hoe efficiëntie en duurzaamheid hand in hand kunnen gaan.”

Finalist: Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD)

De NVRD werkt aan afvalvrije en duurzame evenementen, met als doel haar evenementen zonder afval en met minimale ecologische voetafdruk te organiseren. Het project beoogt om, onder het motto ‘Practice what you preach’, in praktijk te brengen waar de vereniging voor staat. Het project richt zich op afvalscheiding, duurzame catering en hergebruik van materialen en stelt eisen aan evenementenbureaus, accommodaties en sponsors. Met de ontwikkelde blauwdruk wil NVRD vanuit haar specifieke expertise een standaard zetten voor de hele evenementensector.

- **Jurycommentaar (Cécile Veldman):** “NVRD is een stap verder gegaan dan de geijkte samenwerking binnen de eigen scope. De NVRD gebruikt data en inzichten van leden om zich te richten op een sector waar zij verspilling en vervuiling constateren. Hoewel minder afval misschien minder ‘business’ voor de reinigingsdiensten betekent, sluit dit wel aan bij het publieke doel van de leden. Het is mooi dat ze hiermee een standaard willen zetten voor de evenementensector.”

Bijzondere vermelding: Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC)

De NVIC kreeg een bijzondere vermelding voor het 'Groene IC'-initiatief, onderdeel van de Green Deal Duurzame Zorg. Het doel is om de CO₂-uitstoot van IC-afdelingen in Nederland tegen 2030 met bijna 50% te verminderen ten opzichte van 2018. Dit initiatief, gestart tijdens de coronaperiode, helpt IC's hun bedrijfsvoering te verduurzamen door best practices en duurzaamheidsdoelen te delen. NVIC biedt tools en richtlijnen om energieverbruik en afval te verminderen, wat bijdraagt aan de reductie van de impact van de zorgsector, die 7% van de totale CO₂-uitstoot in Nederland vertegenwoordigt (en 7 afvalzakken per dag per IC-patiënt).

- **Jurycommentaar (Paul de Ruijter):** “De NVIC liet zien hoe duurzaamheid kan ontstaan vanuit de dagelijkse praktijk. Hun benadering van ‘emerging strategy’, waarbij initiatieven van onderaf worden ontwikkeld en vervolgens omarmd door de vereniging, is een inspirerend voorbeeld voor andere organisaties.”

Juryleden Mans Lejeune Award 2024

De jury bestond uit vijf vooraanstaande professionals met expertise op de beoordelingscriteria:

- **Paul de Ruijter** (oprichter De Ruijter Strategie en auteur ‘Vereniging met toekomst’: visie en strategie),
- **Bart Lombaerts** (content marketeer Spyke en co-producent ‘The Decade of Action’: betrokkenheid en communicatie),
- **Cécile Veldman** (directeur De Nederlandse Associatie DNA: samenwerking en partnerschappen),
- **Michel Scholte** (oprichter CSRD-Academy Impact Institute/True Price: impact),
- **Wijnand Jongen** (voorzitter, oprichter Thuiswinkel.org en e-Commerce Europe).

De jury werd bijgestaan door Iris Lijkendijk, junior strategieconsultant bij De Ruijter Strategie, die alle inzendingen ordende en analyseerde. Een artikel met haar belangrijkste bevindingen verschijnt binnenkort in VM Magazine.

Conclusie

De jury was onder de indruk van de innovatieve en impactvolle initiatieven die zijn voorgesteld. De Mans Lejeune Award 2024 benadrukt hoe belangrijk samenwerking en communicatie zijn bij verduurzaming. De winnende en genomineerde organisaties hebben bewezen dat sector-brede samenwerking en creativiteit de sleutel zijn tot het bereiken van concrete resultaten in duurzaamheid.

De jury dankt Lejeune Association Management voor het opzetten van deze award en het kiezen van een relevant maatschappelijk thema. Wedstrijden zoals deze dagen verenigingen, stichtingen en coöperaties uit om hun beste prestaties te tonen en kennis en ervaringen te delen. Zo profiteren we er collectief van, wat altijd het primaire doel van branche- en beroepsorganisaties is geweest.

Den Haag, 31 oktober 2024
Namens de jury,

Wijnand Jongen, voorzitter

Bijlage: Genomineerde organisaties

1. **Afera** – de Europese vereniging voor de zelfklevende tape-industrie, heeft het ‘Afera Flagship Sustainability Project’ geïntroduceerd. Dit project omvat o.a. een tool voor het meten van CO₂-impact, en biedt inzicht in de duurzaamheid van verschillende actoren in de industrie.
2. **BSNC (Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek)** – Richt zich op de verduurzaming van kunstgrasvelden door een zorgplicht voor milieuvervuiling op te stellen en het delen van kennis over duurzame kunstgraspraktijken.
3. **CLC-VECTA (Branchevereniging voor de Nederlandse evenementenindustrie)** – Heeft een kennis- en inspiratieplatform voor duurzame evenementen ontwikkeld, gericht op het stimuleren van CO₂-reductie en duurzame praktijken binnen de evenementenindustrie.
4. **Coöperatie OpenWaste** – Samenwerkingsproject van afvalinzamelaars gericht op emissievrije stadslogistiek voor bedrijfsafval in uiteindelijk 40 Nederlandse binnensteden, met een centraal inzamelsysteem per stad.
5. **Informatiecentrum Papier en Karton (IPK)** – Heeft een communicatie/strategie-bijeenkomst georganiseerd om duurzaamheidsstrategieën binnen de papier- en kartonindustrie te verbeteren.
6. **Koninklijke CBM (Branchevereniging voor de meubel- en interieurbouwindustrie in Nederland)** – Hun projecten "WoodLoop" en "Matrasrecycling Nederland" richten zich op houtrecycling en matrassenverwerking voor een circulaire economie.
7. **Koninklijke Kartoflex (Brancheorganisatie voor de verpakkingindustrie)** – CO₂-reductieproject ‘30 in 2030’ waarbij de CO₂-uitstoot van de verpakkingindustrie met 30% moet verminderen door workshops en tools zoals CO₂ Checks en SmartTrackers.
8. **Koninklijke NVRD (Nederlandse Vereniging van Afval- en Reinigingsdiensten)** – Project ‘Duurzame en afvalvrije evenementen’ zet in op afvalscheiding, hergebruik en het organiseren van 100% afvalvrije NVRD-evenementen, met als resultaat een blauwdruk voor de hele sector.
9. **MRF (Metaal Recycling Federatie)** – Introduceerde de CO₂-Scan, een tool die helpt om inzicht te krijgen in de hoeveelheid vermeden CO₂-uitstoot door het recyclen van metalen, ter bevordering van de inzet van gerecyclede metalen als grondstof in plaats van primaire erts en grondstoffen.
10. **NBBU (Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen)** – Richt zich op duurzame inzetbaarheid van flexkrachten door loopbaanontwikkeling en ondersteuning
11. **NKC (Nederlandse Kampeerauto Club)** – Bevordert de verduurzaming van de campergemeenschap door bewustwording en milieuvriendelijke kampeerpraktijken te stimuleren, zoals via het jaarlijkse Duurzaamheidscongres Kampeerbranche.
12. **NRK Verpakkingen** – Werkt aan de verduurzaming van kunststofverpakkingen via de Routekaart Materiaalverduurzaming Kunststof Verpakkingen, gericht op CO₂-reductie en materiaaloptimalisatie.
13. **NVB (Nederlandse Vereniging van Banken)** – Het ‘ESG Dataproject’ streeft naar uniforme ESG-rapportages voor betere duurzaamheidsprestaties van banken.
14. **NVIC (Nederlandse Vereniging voor Intensive Care)** – ‘De Groene IC’ bevordert duurzame IC-afdelingen door scholing, kennisdeling en het delen van best practices binnen de Green Deal Duurzame Zorg.
15. **Stichting Materiaalorganisaties (StiMo)** – Werkzaam aan branche overschrijdende samenwerking (papier/karton, kunststof, glas, metaal en hout) voor duurzaam verpakkingsonwerp en recycling, met als doel het optimaliseren van recycling.
16. **ION (Vereniging Industrieel Oppervlaktebehandeling Nederland)** – Zet zich in voor duurzame oppervlaktebehandelingspraktijken met focus op corrosiepreventie, circulaire economie en het gebruik van duurzame energiebronnen.
17. **VIB (Vereniging Isolatie Branche)** – Richt zich op verduurzaming van de isolatiesector door instroombevordering van nieuwe vakmensen, onderzoek en ontwikkeling en energiebesparende isolatiepraktijken te bevorderen.